

SKOG & EKONOMI

NYHETER FRÅN DANSKE BANK

Rekord i världsproduktionen av trävaror men furan krisar

Under 2016 producerades cirka 335 miljoner kubikmeter barrträvaror i världen och det tio år gamla rekordet från 2006 var slaget. Det är den kinesiska konsumtionen som tagit igen det USA tappade under finanskrisen. Svenska sågverk bekräftar att snart sagt alla marknader är bra och att man lyckas med löpande försiktiga prishöjningar. Detta gör att timmerpriserna höjs i stora delar av landet. Tyvärr finns smolk i bägaren då vår stolta svenska tall har det kämpigt. Sedan en längre tid pågår en strukturell kris för furuträvaror. För ett drygt år sedan passerades den "förnedrande" nivån då snittpriset för exporterade granträvaror gick om furan. Effekten på talltimmerpriset är förödande. I våras var prisskillnaden mellan sydsvenskt gran- och talltimmer rekordstor med hela 1 13 kr, eller 24 %, till granens fördel. Nu krävs krafttag för att hitta både nya marknader och användningsområden för furan. Gillestugornas tid kommer inte tillbaks. Läs mer på sid 6.

Skall EU bestämma hur mycket du får avverka?

Just nu pågår en politisk strid om bestämmanderätten över avverkningsnivån i din skog. Vi anar en skogspolitisk spricka i regeringen. Läs mer på sid 2.

Vi jämför Holmens och SCAs skogsdata

Vi har sammanställt en del av bolagens tillgängliga skogsinformation samt kommenterat där bolagen skiljer sig åt. Läs mer på sidan 3.

BANKEN ANALYSERAR MARKNADEN:

2 TEMAARTIKLAR

- Skall EU bestämma hur mycket du får avverka?
- **EXTRA!** Vi jämför Holmens och SCAs skogsdata.

5 MASSAMARKNADEN

- Vi tror på en fortsatt god marknad efter massarally.

6 SÅGADE TRÄVAROR

- Världsproduktionen av trävaror på "all time high".
- Tallen i kris – rekordstor prisskillnad mot granen.

8 TIMMER OCH MASSAVED

- Massavedskriget har börjat.

9 TIPS TILL SKOGSÄGARNÄ

- Boka träff med delägarna.
- Goda tider för avverkning.

10 KÄNDA PROFILER GER SIN SYN PÅ VIRKESMARKNADEN

- Olle Berg, marknadschef, Setra: "Sverige går jättebra även om våren var lite kall för hemmasnickarna."

11 FASTIGHETSMARKNADEN

- SÄLJLÄGE. Karl Olofsson, vd på "Skog och Lantbruk": "Det är säljarens marknad deluxe just nu och jag är förvånad över att inte fler ser läget."

12 RÄNTA & VALUTA

- Ljuset i tunneln – en utväg eller tåget?

Här kommer ett nytt nummer av nyhetsbrevet Skog & Ekonomi där vi serverar aktuell information från kända aktörer inom näringen, ger handfasta tips till dig som skogsägare och presenterar en ekonomisk analys av läget för skog och skogsprodukter. För dig som ännu inte är prenumerant, anmäl dig på www.danskebank.se/prenumeration

TEMAARTIKEL:

Skall EU bestämma hur mycket du får avverka?

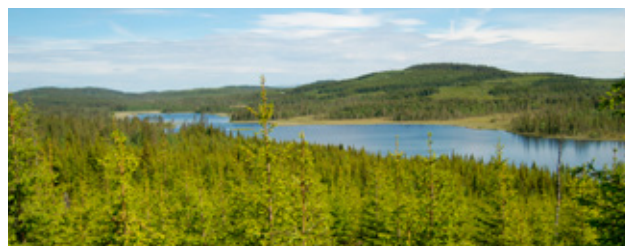
Ångesten bland svenska skogsägare är stor inför EUs nya skogspolitik. Kommer EU att beskära äganderätten och flytta besluten om avverkningsnivåerna till Bryssels byråkrater? Just nu pågår förhandlingarna för fullt i ministerrådet och Europaparlamentet. Branschorganisationerna varnar för konsekvenserna medan EU kommissionen avfärdar oron. Samtidigt pressar oppositionen regeringen om deras förhandlingslinje och verkar få stöd av förre statsministern Göran Persson. Vi anar en begynnande spricka inom regeringen vad gäller skogspolitiken.

Det hela började med Parisavtalet och målet att EU ska minska utsläppen av koldioxid med 30% fram till 2030. Medlemsländerna gavs där en möjlighet att tillgodoräkna sig skogens förmåga att binda kol. EU kommissionen var dock oroliga för att detta skulle öppna upp för missbruk av enskilda medlemsländer och ville därför ha kontroll över referensramar för avverkning. Dessa ramar har genererat en stor konflikt. Kritikerna menar att referensramarna ger EU kontroll över avverkningsnivåerna i svenska skogar medan EU kommissionen avfärdar oron.

Den stora stötestenen är medlemsländernas rätt att själva beräkna referensnivån. Den svenska regeringen har uttryckt oro för att detta självbestämmande skulle öppna för kreativ bokföring och minskade krav på enskilda länders koldioxidutsläpp. En hållning som mött hård kritik av Alliansen, vilka är oroliga för att Sverige intar en för vek förhandlingsposition som sedan urvattnas. I mars tvingade därför oppositionen regeringen att anta en hårdare förhandlingsposition med större krav på självbestämmande för medlemsländerna. Kvar finns dock en misstänksamhet hos oppositionen, att inte regeringen driver denna linje tillräckligt hårt i ministerrådet.

I Bryssel pågår nu förhandlingarna inför ministerrådets möte 19 juni då rådet hoppas presentera en gemensam position. Den 19 maj skickades ett nytt kompromissförslag ut. Där hade man bland annat ändrat skrivelsen från att EU kommissionen har rätt att omräkna ("recalculate") referensnivåerna till att den enbart har rätt att uppdatera ("update") nivåerna. Föga förvånande är det oklart vad den nya ordalydelsen egentligen betyder. En av regeringskansliets tjänstemän, som är involverad i förhandlingarna, säger att regeringen är relativt nöjd med det senaste förslaget. Man tycker att det balanserar frihet för medlemsländerna med en möjlighet att förhindra missbruk. Här kan vi känna en oro för att en försiktig eller otydlig position från Sverige och ministerrådet kan öppna upp för en betydligt mera radikal tolkning i Europaparlamentet som har en historik av att vara mera radikal i miljöfrågor. När man väl släppt frågan till EU kan det bli svårt för svenska politiker att hålla igen eller bestämma utvecklingen. Om man vill hårdra det, så finns risken att svenska skogsägare kommer drabbas av samma rigida kvotssystem som svenska mjölkbönder.

Nu ser vi dock tecken på en möjlig begynnande skogspolitisk spricka inom regeringen som skulle kunna öppna upp för en hårdare svensk linje. Förre statsministern Göran Persson var i mars ute och proklamerade för att EU ska "hålla fingrarna borta ifrån" avverkningstak. Samt att den svenska regeringen borde inta en betydligt mera kompromisslös attityd i förhandlingarna, mera lik den som Finland tagit. Ett annat exempel är landsbygdsminister Sven-Erik Buchts (S) kommentar nyligen, (DI, 29 maj 2017) om att regeringen jobbar med en översyn av artskyddsdirektivet, tvärs emot vad miljöminister Karolina Skog (MP) tidigare sagt.

Man kan fundera över varför det är det miljöpartistiskt styrda Miljödepartementet som håller i förhandlingarna i Bryssel gällande en fråga som berör Sveriges viktigaste exportnäring. Om ministerrådet inte kommer till något beslut den 19 juni borde det finnas en möjlighet att flytta förhandlingsansvaret till Näringsdepartementet, där vi tycker att frågan borde ligga.

Av Oskar Lindström, Skogsanalytiker, Danske Bank

SKOGSDATA FRÅN SCA OCH HOLMEN

Sveriges två börsnoterade skogsägarbolag

SCA knoppar nu av hygiendelen i bolaget Essity och därmed skapas nya SCA där tyngdpunkten av värdet ligger på skogsmarknaden. Vi har då en unik situation med två stora börsbolag – SCA och Holmen – vars värde domineras av skogstillgångarna. Därför har vi sammanställt en del av bolagens tillgängliga skogsinformation. Dessutom har vi valt att kommentera information där bolagen skiljer sig åt.

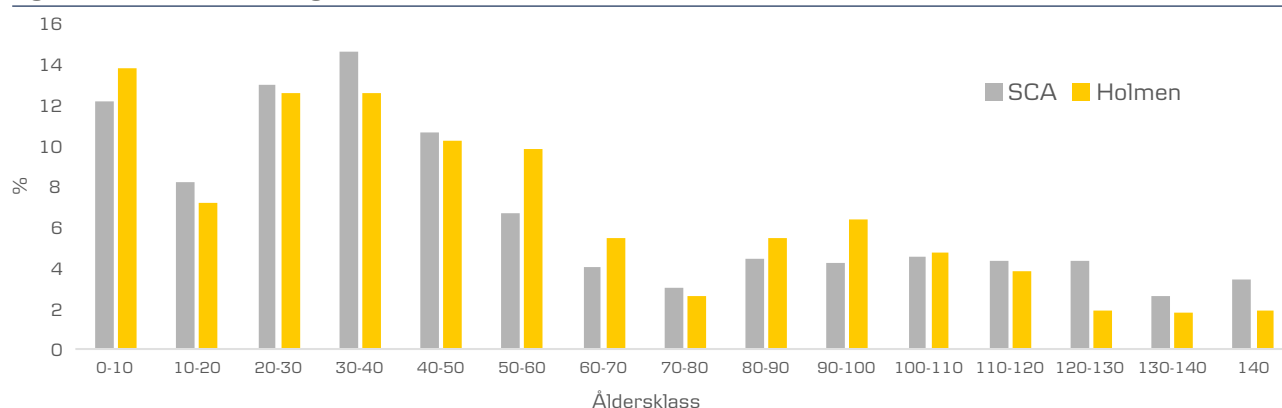
Tabell 1. Nyckeldata för skogsinnehaven i SCA och Holmen

Beskrivning	Enhet	SCA	Holmen
Areal skog totalt	miljoner ha	2,6	1,153
Areal produktiv skog	miljoner ha	2	1,042
Virkesförråd produktiv skogsmark	miljoner m ³ sk	230	120
Virkesförråd per ha skogsmark	m ³ sk/ha	115	115,2
Bruttotillväxt produktiv skogsmark *	miljoner m ³ sk	9,5	4,9
Volymförräntning (bruttotillväxt/virkesförråd)	%	4,1	4,1
Trädslagsfördelning Tall,Gran,Björk,Contorta	%	40,36,15,9	49,32,13,6
Andel produktiv skogsmarksareal avsatt för naturvård	%	7	7
Årlig avverkningstakt (snitt 2014–2016)	miljoner m ³ fub	4,4	3,2
Årlig avverkningstakt per hektar (snitt 2014–2016)	m ³ fub/ha	2,2	3,0
Avverkning (snitt 2014–2016) i förhållande till tillväxt **	%	55	74
Andel gallring av volym total avverkning (intervall)	%	15-20	20-25
Fördelning timmer/massaved/brännved	%/%	56/44	50/45/5
Bokfört värde 2016			
Kalkylränta (WACC)	%	5,25	5,5
Bokfört värde före skatt	miljarder SEK	30,8	17,4
Bokfört värde före skatt per hektar	SEK/ha	15 400	16 700
Bokfört värde före skatt per m ³ sk	SEK/m ³ sk	134	145
Värdets känslighet för kalkylräntan			
Värde före skatt per m ³ sk vid 4,0% kalkylränta	SEK/m ³ sk	182	205
Beräknad avverkning nu och i framtiden			
Avverkning 2017 SCA, 2010 Holmen	miljoner m ³ fub	4,3	3,1
Avverkning 2117 SCA, 2110 Holmen	miljoner m ³ fub	5,9	4
Bedömd procentuell ökning avverkning under 100 år	%	37	29
Resultat 2016			
Rörelseresultat (EBIT) före omvärdering av växande skog (snitt 2014–2016)	miljarder SEK	553	620
Rörelseresultat (ovan) per avverkad m ³ fub (snitt 2014–2016)	SEK/m ³ fub	126	197

* Holmens bruttotillväxt omräknad från nettotillväxt.

** Omräkningstal m³fub/m³sk=0,83

Figur 1. Åldersklassfördelning SCA och Holmen

OBS: Åldersklassfördelningarna grundar sig på situationen för SCA 2014 och Holmen 2010 vilket bör beaktas vid tolkning av materialet.

Källa: Företagsinformation samt egna beräkningar

Information om data samt kommentarer där bolagen skiljer sig mycket åt:

• Volymförräntning

Volymförräntningen är bruttotillväxten delat med det totala virkesförrådet på den produktiva skogsmarken. I genomsnitt ligger Sveriges skogsmark på 3,8 %. Om man värderar skog per kubikmeter så ger måttet en indikation på framtida potential. Volymförräntningen avgörs till stor del av åldersklassfördelningen. Stor andel gammal skog med hög volym och låg tillväxt ger låga tal och mycket medelålders, välgallrad skog ger höga tal. Stor andel contorta drar också upp volymförräntningen.

• Avverkning i förhållande till tillväxt

Här ligger Holmen högre än SCA. Vi har svårt att se hela förklaringen i skillnaden mellan bolagens åldersklassfördelningar. SCA har större andel skog äldre än 120 år. Troligen finns här en stor del av den skog där man gör frivilliga naturvårdsavsättningar. Holmen har större andel skog i intervallet 80 till 100 år där skogen ofta har högre virkesförråd. Här finns sannolikt en del av förklaringen till Holmens högre avverkning. Om så är fallet talar det för att skillnaden håller i sig en period.

Figur 2. Översiktlig beskrivning av markinnehav

Källa nyckeldata: Företagsinformation samt egna beräkningar

• Bedömd procentuell ökningen av avverkning under hundra år

Här är ökningen betydligt större för SCA vilket kan bero på en mängd olika, för oss okända, parametrar. En viktig orsak torde dock vara SCAs högre andel skog i intervallet 10-30 år. En annan kan vara en högre andel contorta.

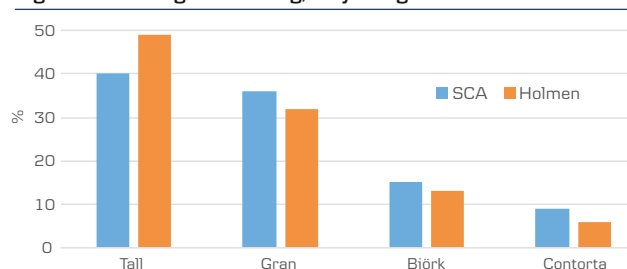
• Rörelseresultat per avverkad kubikmeter

Detta nyckeltal sticker ut till Holmens förmån. Vi har dock svårt att ge en tydlig förklaring till den stora skillnaden. En del kan förklaras av att Holmens innehav utifrån geografien torde ha en högre medelbonitet som också ger högre rotnetton. Holmen har också en del skog i Götaland där priserna är högre. SCA kan ha haft mer stormavverkning kvar vilket ger lägre netto. En förklaring SCA själv ger men där vi saknar inblick är att industridelen tar hela förtjänsten vid virkesbyten och att man bör titta på det gemensamma resultatet för skog och industri för att få full jämförbarhet.

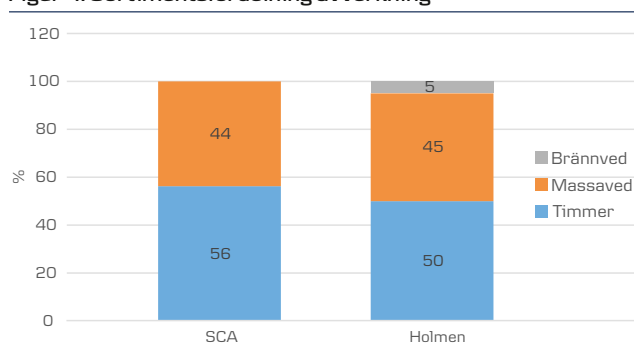
• Geografisk belägenhet och lägsta slutavverkningsålder

I princip all SCAs skog ligger i Norrbottens-, Västerbottens-, Västernorrlands- och Jämtlands län. Här har skogsvårdslagen hårdare krav på lägsta slutavverkningsålder (LSÅ), jämfört med övriga landet. Skillnaden är cirka 10 år på samma bonitet. Holmen har också tyngdpunkten av sin skog i dessa nordliga län men dessutom har man en avsevärd areal söder om denna gräns, där man kan avverka tidigare. Detta bör tas i beaktande när man jämför bolagens åldersklassfördelningar. Notering: Contorta är ett importerat trädslag och har ingen lägsta slutavverkningsålder.

Figur 3. Trädslagsfördelning, volymvägd

Figur 4. Sortimentfördelning avverkning

MASSAMARKNADEN

Oskar Lindström
Skogsanalytiker på Danske Bank
Markets Sverige.
www.danskebank.com

Vi tror på en fortsatt god marknad efter massarally

Under våren har utvecklingen på massamarknaden överraskat många (inklusive oss själva.) Istället för den prispress som många hade väntat sig till följd av ny kapacitet har priserna rusat uppåt. Kortfibern har gått från 650 i början av året till 790 dollar idag, medan den nordiska långfibern har gått från 810 i februari till 860 dollar nu i slutet av maj. En populär förklaring till prisuppgången var att den drevs av att många kinesiska köpare tagits på sängen med för låga lager som därför tvingats till panikköp.

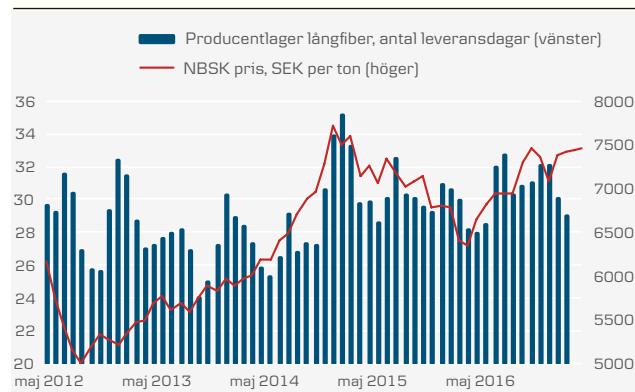
Leveransstatistik ger visst stöd åt detta. Utleveranserna av massa under första kvartalet var upp 6,4 % jämfört med samma period förra året. Det skall jämföras med de senaste fem årens genomsnittliga tillväxt 3,0 % (4,2 % för kortfiber och 2,0 % för långfiber). Denna ökning kombinerad utbyggd kapacitet har drivit spekulationerna om ett prisfall efter sommaren.

Vi ser dock indikationer som får oss att bli mera optimistiska och tro att priserna kan komma att hålla i sig resten av året. Till att börja med ser vi inga tecken till att marknaden är på väg att svalna. Globala leveranser av avsalumassa var fortsatt starka i mars och ökade med 12,2 % jämfört med mars förra året. Lagernivåerna sjönk med två dagar jämfört med februari till 33 dagar. För långfiber sjönk lagernivån med en dag till 29 dagar, i nivå med det historiska genomsnittet för mars på just 29 dagar. Detta stärker oss även i vår övertygelse om att de prisökningar som annonserats, till 890 dollar för långfibrig och, som högst, 850 dollar för kortfibrig massa, kommer att accepteras av köparna.

Vi tror att utmaningen snarare kommer nästa år. För långfibermarknaden kommer volymerna från Metsäs utbyggda bruk i Äänekoski (uppstart under tredje kvartalet 2017) att vara ute på marknaden och SCAs uppstart av Östrand (andra kvartalet 2018) kommer rimligen att börja påverka marknaden mot slutet av året.

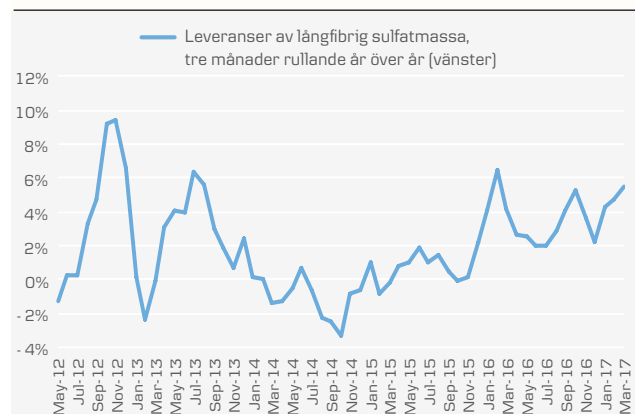
Totalt motsvarar dessa två projekt en produktionsökning på omkring 900 000 årston, även om ökningen rimligen kommer att spridas ut under 2018 och 2019. Jämfört med leveranser om 24 miljoner ton långfibrig sulfatmassa de senaste tolv månaderna skulle detta motsvara en produktionsökning om 2 % per år 2018 och 2019. Detta är i nivå med genomsnittet de senaste fem åren.

Figur 5.
Pris på långfibrig sulfatmassa (NBSK) och globala lagernivåer

Källa: Bloomberg, PPPC, FOEX

Figur 6.
Leveransstillväxt av långfibrig sulfatmassa

Källa: Bloomberg, PPPC

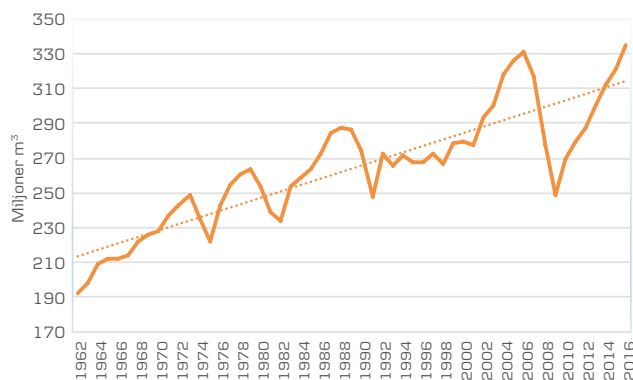

BANKEN ANALYSERAR TRÄVARUMARKNADEN

Världsproduktionen av trävaror på "all time high".

Under 2016 noterades den högsta produktionen av trävaror i världen någonsin, cirka 335 miljoner m³, se figur 7. Visserligen är nivån en prognos men att det är rekord står klart. Det gamla rekordet på 331 miljoner m³ noterades 2006, det tog alltså tio år att komma tillbaka efter finanskraschen. En produktion av trävaror på rekordnivå markerar en hög konsumtion och ett högt byggande i världsekonomin. Förhoppningsvis ger det också en signal på att byggandet i förnyelsebart trä långsiktigt tar andelar av det totala byggandet. Kina är det stora utropstecknet i denna situation. Under början av 2017 låg kinesisk trävaruimport (barr) på knappt 2 miljoner m³ per månad. Det är en ökning på remarkabla 40 % under de två senaste åren. Ryskt virke dominerar men även svensk export ökar snabbt. Det är inte omöjligt att Kina blir Sveriges viktigaste trävaruexportmarknad efter UK under 2017.

Figur 7. Världsproduktionen av sågade barrträvaror 1962 – 2016 (2016 prognos)

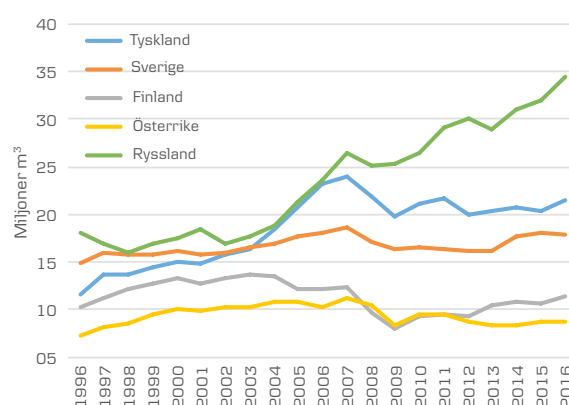
Källa: Bearbetat av Skogsindustrierna, Danske Bank

Alla utom Sverige ökar trävaruproduktionen i Europa

I Europa har alla de större trävaruproducerande länderna ökat produktionen under 2016, enda undantaget är Sverige, se figur 8. Om man bortser från Österrike som endast ökade produktionen med 1,4 % så har de andra konkurrentländerna noterat mycket stora produktionsökningar. Ryssland och Finland toppar med 7,8 respektive 7,4 % ökning, men även Tyskland har ökat produktionen med 5,2 %. Sverige minskade produktionen marginellt med -1,2 %.

Ännu känner vi dock ingen oro för denna utveckling. Svensk produktion har ökat mycket de senaste åren och ökningen har enbart kommit från pressade sydsvenska sågverk. Att konsolideringen där gjort att produktionen gått ned något under 2016 är bara sunt. Kan det vara så att svenska sågverk börjat visa en något större disciplin? Tveksamt, snarare är det brist på timmer!

Figur 8. Europas största producenter av barrträvaror (2016 prognos)

Källa: Bearbetat av Skogsindustrierna, Danske Bank

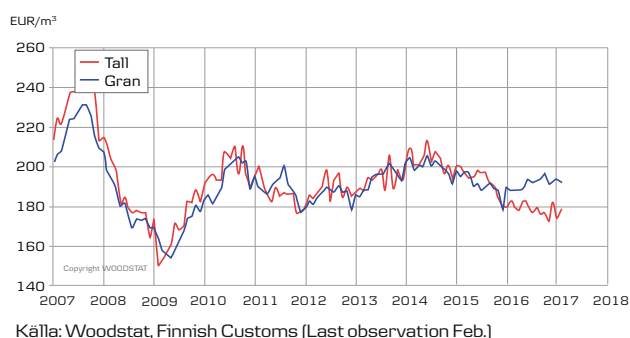
Trävarupriserna fortsätter att öka

Tål världsmarknaden denna stora produktionsökning? Ja, än så länge ser vi inga signaler på överproduktion. Svenska sågverk fortsätter trenden med försiktiga men successiva prishöjningar som pågått sedan den absoluta bottennoteringen vintern 2015/2016. Hittills är exportpriserna, i SEK, på historiskt modesta nivåer, om vi nu får tro att vi är inne i en högkonjunktur. De signaler vi får från sågverkscheferna är att snart sagt alla marknader har en positiv trend med god efterfrågan. Allt större volymer går nu över till USA vilket är mycket positivt för att avlasta de traditionella marknaderna. Det enda undantaget är Algeriet som infört importlicenser som även drabbat trävaror. Eftersom Algeriet är en viktig furumarknad är detta känsligt i en period när furan har haft svårt att hävda sig gentemot granen.

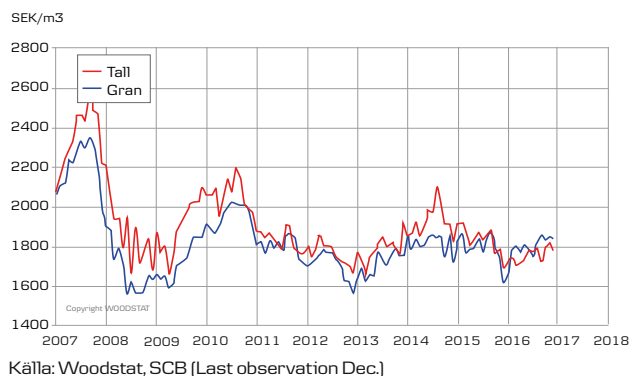

Furuvirket i kris – rekordstor prisskillnad mot granen
Vid årsskiftet 2015/2016 fick vi bevittna ett unikt paradigmskifte. Då passerade det genomsnittliga exportpriset för gran priset på furuvaror. Detta skedde i både Sverige och Finland, se figur 9 och 10. Sedan dess har granpriset legat över furan. I Finland har skillnaden dessutom ökat markant.

Figur 9. Genomsnittligt exportpris EUR/m³ på finska trävaror av tall och gran.

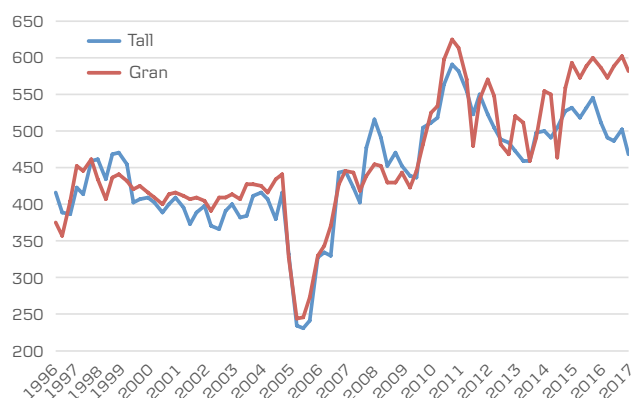

Figur 10. Genomsnittligt exportpris SEK/m³ på svenska trävaror av tall och gran.

Några månader efter detta trendbrott sjönk dessutom snittpriset på talltimmer under granen i Finland. I norra Sverige har timmer från tall fortfarande ett högre pris än gran, men prisskillnaden har minskat från 56 till 33 kr/m³fub under de senaste tio åren, (2003–2006 och 2013–2016). I Mellansverige passerade grantimret tallen för drygt fyra år sedan och ligger nu cirka 15 kronor högre. I Sydsverige är det ännu värre. Där har tall- och grantimmerpriserna följt varandra relativt väl fram till 2014. Då gick botten ur för tallen medan granpriserna ökade, se figur 11. Under Q1 i år var prisskillnaden mellan gran- och talltimmer rekordstor med hela 1 13 kr, eller 24 %, till granens fördel. Vi upplever att varken skogsägare eller sågverk är tillräckligt lyhörda för denna oroväckande trend.

Figur 11. Sågtimmerpriser i Sydsverige, leveransvirke i SEK/m³fub

Furan måste finna nya marknader

Furuvirket och talltimrets fallande trend går tyvärr inte att bortse ifrån. Den innebär ett enormt inkomstbortfall för landets alla 325 000 skogsägare. Den stora förändringen skedde efter finanskraschen för tio år sedan när de klassiska furuköpande länderna vid Medelhavet, som Spanien, Italien och Grekland, bara försvann från marknaden. Då kom Nordafrika med Egypten i spetsen som en räddare i nöden för furan. Priserna blev visserligen lägre men man hade i alla fall en köpare. Sen har de nordafrikanska länderna drabbats av oroligheter, krig och oljeprisfall vilket gjort att betalningsförmåga och priser svängt dramatiskt. Furupriserna kommer säkert att öka under hösten som en konsekvens av substitution mellan trädslagen, när prisskillnaden blivit för stor. Däremot ser vi tyvärr ingen långsiktig, strukturell återhämtning för furan vilket är oroväckande.

Samtidigt som vi måste vårda de nordafrikanska marknaderna, krävs det att Sverige och Finland gemensamt satsar på att hitta såväl nya användningsområden som nya marknader för vår nordiska fura. Den heta Kina-marknaden har hittills fokuserat på granvaror och när nu Vietnam kommer som ny importnation är trenden likadan där. Med rätt införsäljning finns naturligtvis enorma möjligheter för furan i denna region. Även i Storbritannien och USA kan vi verka för att öka användningen av fura i exempelvis byggkonstruktioner. Det stora lyftet kan bli CLT eller korslimmat virke för byggelement. Här borde finnas en fantastisk potential, inte minst för sydsvensk fura av sämre kvalitet. En sak är säker. Svenskt skogsbruk har inte råd att förlita sig till att gillestugutrenden återvänder.

BANKEN ANALYSERAR VIRKESMARKNADEN

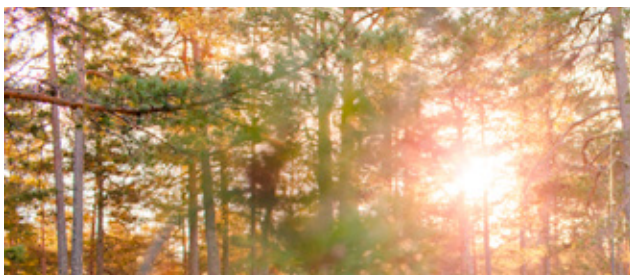
TIMMER OCH MASSAVED

Massavedskriget har börjat

Det är ganska tydligt att det massavedskrig som många går och väntar på har börjat smyga i gång. För närvarande är det ett positionskrig där revirmarkeringar görs och försörjningskanaler säkras medan prisvapnet, än så länge, endast används i mindre omfattning. SCA är aktiva i att knyta nya allianser. Som vi redan beskrivit har man tecknat avtal med Mellanskog om massaved och nu har också Sveaskog etablerat en tågförbindelse mellan Småland och Östrandsfabriken. Volymerna är naturligtvis fortfarande små då det lär dröja ett år tills den nya fabriken startar på allvar.

Södra, med sin nystartade Väröanläggning, låter i nuläget ingen ved i det nordvästra området gå norrut, som tidigare. Samtidigt har de tecknat avtal med Mellanskog om leveranser från Mellansverige. Detta har i sin tur bidragit till ett starkt självförtroende hos Mellanskog. Så starkt att man vågat höja massavedspriset för första gången på sex år då priset toppade på cirka 325 kr/m³fub. Justeringen är på samma nivå som Södra med 25 kr/m³fub på barrmassaveden, vilket ger 255 kr/m³fub för de hårt prövade skogsägarna i Mellansverige. Lövmassaveden fick däremot en sänkning med 15–20 kr/m³fub. Holmen har hängt på den Mellansvenska höjningen.

Mitt i detta spel om massaveden sitter den största spelaren och dominanten StoraEnso, som ännu inte (vid pressläggning) givit några signaler om prishöjningar. Här görs säkert avvägningar om man skall höja massavedspriset nu eller senare. Eller kanske inte höja massaveden alls utan höja timmerpriserna och priset för cellulosaflis till sågverken. Möjligheterna är många och spänningen är osedvanligt hög i den situation som börjar byggas upp allteftersom de gigantiska bruksinvesteringarna fortskrider.

Ingen brist på massaved – rallyt får vänta

En sak är i alla fall säker. Än är det ingen brist på massaved någonstans i Sverige. Försörjningsläget verkar gott. En god sågverkskonjunktur med stor timmerkontraktering i kombination med planerade eller oplanerade driftstopp på bruken gör att massavedstravarna fylls på runt om i landet. Vår prognos är att den långsiktiga trenden är uppåt på massavedspriserna i hela landet. I Sydsverige har höjningen redan kommit och det blir knappast mer i år. I Mellansverige vågar vi inte tro något mer än att de allra flesta skogsägare på något sätt kommer att se ett högre netto från massaveden. Om det blir på prislistan, i premier eller andra tillägg, lär bero på vem som är köpare. I norra Sverige lär skogsägarna få vänta ett tag till innan priserna går upp.

Ont om timmer i syd och balans i norr

I Sydsverige har prishöjningen på timmer legat och dallrat i luften under våren. Det är som vanligt en konstig situation. Sydsvenska sågverk har generellt inte alls någon betalningsförmåga att höja priserna i detta läge. Samtidigt har signalerna om timmerbrist duggat allt tätare. De privata sågverken höll ståndaktigt emot en prishöjning. När sedan Södra upplevde att en tvåprismarknad började etableras mellan prislista å ena sidan och premier samt rotköp å andra sidan, dammade man till med en ordentlig prisökning. Den blev 25 kr upp på listan och ytterligare 25 kr i en leveranspremie med obestämd slutpunkt. Till allas förvåning gällde höjningen även det pressade taltimmret. Nu har de flesta aktörer hängt på prislistehöjningarna i syd. Mellanskog hängde på med en timmerprishöjning på gran om 30 kr och lämnade taltimmerpriset orört, vilket känns logiskt. I Mellansverige upplever vi inte att sågverken generellt har någon akut timmerbrist, men vi tror ändå att denna prishöjning kommer att spridas till andra aktörer i Mellansverige.

I norra Sverige kan vi inte förstå annat än att de flesta timmerförbrukare har förhållandevis gott om timmer. Holmen har själva gått ut med en timmerprishöjning på 25 kr för tall och 30 kr på gran. Vi upplever det som högst osannolikt att denna prishöjning ger effekt på marknaden generellt, i alla fall på kort sikt. Som läget ser ut nu tror vi inte på några generella listprishöjningar på timmer i norra Sverige.

RÅD TILL SKOGSÄGARNA

Boka träff med delägarna på fastigheten i sommar

Vi vill slå ett extra slag för er som driver skogen på distans. Ta chansen att planera in en träff med övriga delägare under semestern i år. Låt någon delägare få till uppgift att göra en rundvandring till de bestånd som kan vara aktuella för åtgärd under den närmaste tiden. Samlas kring skogsbruksplanen för att sedan med välfylld fikakorg ta er runt i skogen för diskussioner kring åtgärderna. Det kan tyckas komplicerat kanske, men vi lovar att det är den bästa vägen till glädje och samsjäm i samägandet. Övnskap grundas ofta i att någon inte känner sig delaktig. Samtidigt kan detta vara ett bra sätt att smyga igång ett generationsskifte. Skriv gärna till oss och berätta hur det gick. Något exempel kommer säkert att publiceras i septembernumret av Skog & Ekonomi. Stort lycka till från oss på banken.

Goda tider för avverkning

Generellt tycker vi det ser positivt ut för skogsägarna under denna period.

Södra Sverige

Priserna på både timmer och massaved har gått upp i Sydsverige. Även om vi tror att massavedssituationen kan bli trängre framöver så ser vi ingen som helst anledning att avvakta med avverkning. Detta gäller egentligen såväl slutavverkning som gallring. Tidigare har vi avrått från grova gallringar och talldominerade slutavverkningar i Sydsverige. Med gjorda prishöjningar vågar vi inte ge rådet att avvakta med dessa avverkningar av strategiska skäl. Ut och hugg!

- Som vanligt – fortsatt att röja även om vi kommer in i en mer arbetskrävande period med lövet i full skrud. Ta med mycket vatten så att du håller vätskebalansen.
- Håll koll på dina förstagallringar. Låt dom inte komma för sent. Förröj gärna själv och spar kostnader.
- Stort sug efter timmer och goda priser. Men de varierar på marknaden. Håll koll på premier och tidpunkter så att du inte missar några prispåslag.

Mellansverige

Nu ser vi äntligen försiktiga prishöjningar på massa-veden i Mellansverige. Det är långt ifrån konsensus på marknaden för tillfället, därför är det extra viktigt att du säkerställer rätt pris hos din virkesköpare. Samma sak gäller även timmer då priserna varierar. Vi tror inte på något närliggande virkesprisrally och tycker generellt att det är ett bra tillfälle att avverka. Vad gäller tidiga gallringar får du absolut inte vänta på detta. Ut och gallra.

- Fortsätt att röja tidigt och hårt, självklart anpassat efter betningshöjd och älgssituation. Överväg också att röja i lite äldre ungskogar för att skjuta fram gallringstidpunkten.
- Fortsätt med tidiga gallringar även om de går med en mindre förlust.
- Vid slutavverkning stämmer du av med din virkesköpare. Efterfrågan på tall är på väg tillbaks.

Norra Sverige

Här är situationen lite svårtolkad. Vi tror egentligen inte på några prishöjningar här i närtid. Däremot tror vi att massavedspriserna kommer att dra i iväg när den stora kontrakteringen startar för både Östrand och Äänekoski. Timmerpriserna är på vettiga nivåer men det kan säkerligen komma smärre höjningar om sågkonjunkturen håller i sig. Detta sammantaget gör att vi tycker att du skall sköta skogen som vanligt. Det är varken ett bra eller dåligt läge i norr.

- Som vanligt vill vi att du prioriterar röjning. Røj hårt när bestånden passerat betningsfri höjd.
- Fortsätt med klana gallringar, det är en investering.
- Prioritera ned grövre gallringar med hög massavedsandel.
- Stort intresse för timmer. Stäm av med köparna. Är du osäker så skicka i alla fall in slutavverkningsanmälan.

ElmiaWood
The No.1 International Forestry Trade Fair
7-10 JUNI 2017 · JÖNKÖPING

Ta chansen att byta lite åsikter med våra kunniga Skogs & Lantbruksspecialister på världens största skogsmässa
ElmiaWood 7-10 juni 2017.
Vi finns i monter 526 mitt i skogen.

KÄNDA PROFILER GER SIN SYN PÅ VIRKES-MARKNADEN

Anna Malmqvist
Försäljningschef, Sveaskog Götaland
www.sveaskog.se

Massaved: I Götaland är situationen lite speciell efter underhållstopp på Värö och Skärblacka vilket resulterat i tillfällig lageruppbyggnad av barrmassa. Innan dess har vi haft en ovanligt lugn period med god efterfrågan och fungerande flöden. För lövmassaved har det också fungerat bra, tills nu då det tjocknat till. Jag tror dock att detta är tillfälligt och att massavedsmarknaden blir mycket god i Sydsverige framöver. Sveaskog etablerar nu en tågförbindelse med massaved från Stockaryd i Småland till SCAs Östrandsfabrik.

Timmer: Sydsvenska sågverk har upplevt en tuff vår med lågt timmerutbud och mycket låga lager. Efter Södras prishöjning har nog alla följt efter med listprishöjningen på 25 kr/m³fub. Däremot varierar kontraktspremien vad gäller längd och nivå.

Peter Eklund
Vd, Bergkvist-Insjön AB
www.bergkvist-insjon.se

Trävarumarknaden: Vi exporterar 2/3 av produktionen till Asien och 1/3 inom Europa. I Europa är efterfrågan hygglig men vi känner inget pristryck uppåt. Den kinesiska marknaden är god men volatil samtidigt som den japanska marknaden är stark. Allt skulle vara riktigt bra om vi inte upplevt nästan absurda fraktrater vid nya affärer. Situationen kan förtydligas i tre delar:

Del 1: Från början av året 2017 har fraktpriset ökat nästan 1.000 USD per container vilket blir knappt 175:-/m³. Min bedömning är att det beror på konsolideringen inom containershipping.

Del 2: Konflikten i Göteborg skapar extra påslag om 200 USD/container, som debiteras av rederierna.

Del 3: Samma konflikt tvingar fram alternativ för att klara leveranserna till kund i Asien. Nu styr vi varor till Gävle hamn, vilket ger en kostnadshöjning beroende på ändrad logistik, omlastningar av containers mm. För att kompensera för frakthöjningen borde trävaru-

priset höjas med cirka 20 EUR men det har inte kunnat tas ut i trävarumarknaden. När vi nu är inne i en bra konjunktur får vi alltså en stor störning från frakterna. I förlängningen äventyrar detta Sveriges, allt starkare, position på den asiatiska trävarumarknaden.

Olle Berg
Marknadschef, Setra
www.setragrup.com

Trävaror: Konsumtionen är bra över hela linjen samtidigt som utbudet ökar i en rimlig takt. Sverige går jättebra även om våren var lite kall för hemmasnickarna. England är stabilt och pundkursen är med oss. Även Tyskland går mycket starkt. I Kina och Japan är konsumtionen god men fraktproblematiken utmanande. I Nordafrika har Egypten hämtat sig medan det är tvärstopp i Algeriet beroende på importlicenser. Jag ser positivt på marknaden framöver och tror att vi får igenom små prishöjningar löpande, åtminstone fram till och med tredje kvartalet.

Mats Sigvant
Koncernchef, Siljan Group
www.siljan.com

Trävaror: Sågkalkylen för gran har varit bättre än för furan under en period nu. Vi är därför tacksamma för att vi sågar två trädslag och har kunnat öka granandelen. Som i tidigare cykler kommer granen först och därefter furan. Vi har bra efterfrågan på fura överlag i våra marknader. Undantaget är Algeriet där regeringens importlicenser tillfälligt har stoppat leveranserna. Efter sommaren, när Ramadan är överstökat och licenserna borta så tror jag att vi får se en mycket bra furumarknad. Speciellt i Algeriet där lagren då är tömda.

Timmer: Timmerpriserna har höjts i Sydsverige. Det var dock underligt att Södra även höjde talltimmerpriset. Det kommer inte att ske här om vi inte får en formidabelt lyft på furuträvarorna.

Massaved: Det är bara en tidsfråga tills massaveden höjs i vårt område. Fiberköparna visar ett allt större intresse.

FASTIGHETSMARKNADEN

Skogsmarkspriserna i Götaland drar iväg

Fastighetsmarknaden är nu extremt tudelad och gränsen går någonstans i Mälardalen. Norr om denna gräns är marknaden sansad och vi ser inga excesser. Söderut är marknaden däremot är glödhet. Allt oftare ser vi affärer där nivån stuckit iväg. Många har förlorat flera budgivningar och när rätt fastighet dyker upp lämnar man kalkylen hemma och bjuder med hjärtat.

Hjärtat skall naturligtvis vara med när du gör kalkylen inför köpet. Fastigheten skall värderas utifrån dina individuella bevekelsegrunder, som bra jakt, fint sjöläge, byggnadsmöjligheter, etc. Däremot varnar vi för att du oförberedd rycks med i en budgivning. Risken är då att avkastningen blir oerhört låg på ditt köp. En avkastning du får leva med mycket länge.

Även om snittet ligger på cirka 600 kr/m³sk i Götaland så är nivåer på 700 kr/m³sk för ordinära skogsfastigheter inte ovanliga. Kom då ihåg att det finns lika många fastigheter som går för priser långt under 600 kr/m³sk. Så fungerar medelvärden även om det ofta bara är rekordnoteringarna det pratas om.

Enligt Lantmäteriets statistik låg priset still i Götaland under det senaste halvåret, vilket förvånar. Även vi på banken kanske bara kommer ihåg de höga priserna. Inför ett köp eller en försäljning skall du inte tveka om att kontakta någon av våra erfarna Skogs- & Lanbruks-specialister för en genomgång. Vi garanterar att det är väl använd tid. www.danskebank.se/lantbruk

Karl Olofsson

Vd på "Skog och Lantbruk",
ett Sydsvenskt rådgivnings- och
mäklarfirmatag
www.skogochlantbruk.nu

Sydsvensk skogsfastighetsmarknad
är hausseartad just nu med många

intressenter och budgivningar som drar iväg. Vi träffar många som vill uppleva känslan av att äga skog samtidigt som utbudet är lågt. Man räknar inte så noga på avkastning och virkesvärden utan greppar tillfället när det kommer. Under 2014 hade vi en dipp, men sedan dess så har priserna gått upp till snittnivån på cirka 600 kr/m³sk i södra Götaland under 2016. Min bedömning är att priserna stigit ytterligare 5-10 % under våren. Mitt råd till köparen är att göra hemläxan före budgivningen så du är beredd om priset sticker i väg på din drömfastighet. För er säljare är det bara att konstatera – det är säljarens marknad deluxe just nu och jag är förvånad över att inte fler ser låget.

Magnus Engström

Mäklaransvarig, LRF Konsult,
Sydöstra Sverige
www.lrfkonsult.se

Skogsfastighetsmarknaden är stabil på en hög nivå. I vår del av landet finns många medelstora fastigheter som många har råd att köpa. Det blir fler budgivare och priserna dra ofta iväg. Vi kommer att hamna en bit över 600 kr/m³sk i snitt under våren vilket är all time high. Jag är mycket förvånad över att inte fler säljer i nuvarande situation. Man kan ju fråga sig vad som kommer att bli bättre på marknaden utifrån detta läge. Mitt råd till köparna är att fundera igenom vad man vill uppnå med sitt gårdsköp. Till säljarna ger jag rådet att en välskött fastighet alltid betalar sig på marknaden.

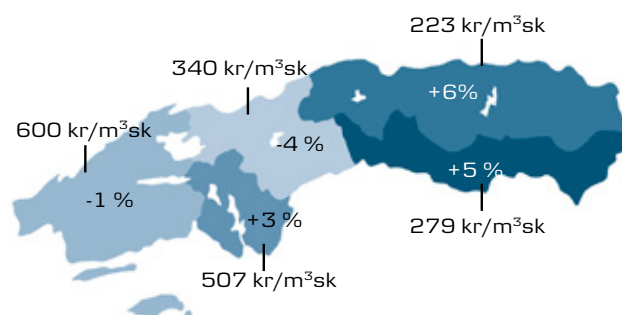

Åke Carlsson

Mäklare på Areal, Västsverige
www.arenal.se

Vi har ett väldigt bra tryck på försäljningarna för skogsfastigheter med priser som pekat uppåt de senaste två åren. De nya skogsägarna, som försvann under 2008, är nu tillbaka vilket ger fler spekulanter och högre priser. Under våren är min känsla att priserna stigit 5-10 %. Eftersom efterfrågan på boende har ökat är det dock svårare att avgöra vad man faktiskt betalar för själva skogen. Marknaden är visserligen väldigt het men jag ser ändå flera sunda signaler. Bankerna ställer högre krav. Fler köpare ställer initierade frågor om bonitet, gallringsgrad, etc. Dessutom ökar prisspridningen per m³sk på olika fastigheter. Det senaste året har jag sett priser på mellan 300 och 800 kr/m³sk, där kvalitet kostat mer.

**Figur 12. Skogsmarkspriser våren 2017 (kr/m³sk),
prisförändring från hösten 2016 (procent)**

Källa: Lantmäteriet

Danske Bank Sverige är en fullservicebank med ett brett utbud av produkter och tjänster inom sparande och placeringar, pension och försäkring, finansiering och betalningar samt riskhantering. Banken ingår i Danske Bank Group, ett börsnoterat aktiebolag på Köpenhamnsbörsen och en av Nordens största finanskoncerner med över 400 kontor i 15 länder. Danske Bank i Sverige har ett 50-tal bankkontor och sex regionala Finanscenter och etablerades i Sverige 1997 i samband med förvärvet av Östgöta Enskilda Bank. För mer information besök danskebank.se, twitter.com/danskebankse, facebook.com/danskebanksverige

RÄNTA OCH VALUTA

Bankens chefsekonom
Roger Josefsson ger sin syn på
ränte- och valutasituationen.
<http://danskeanalyse.danskebank.dk>

Ljuset i tunneln – en utväg eller tåget?

Efter sju sorger och åtta bedrävelser visar alltmer data att världsekonomin långsamt håller på att helas. Det är inte bara konsumtionen som är god. Vi ser också tecken till återhämtning i såväl världshandeln som maskininvesteringarna. Detta är givetvis goda nyheter för den insats- och investeringsvaruintensiva svenska exportsektorn. En orsak till den här förbättringen är – hör och häpna – Trumps ekonomiska politik. Bland förslagen finns nämligen ett förslag om sänkta inkomst- och företagsskatter. En kraftig sänkning av skattebördan för framförallt de mindre företagen, från cirka 35 % till 15 %, har fått dessa att jubla. Inte nog med det, tack vare Trumpnisses manna från himlen menar småföretagen i flera olika undersökningar att det nu är det bästa läget att investera och anställa, sedan före finanskrisen åtminstone.

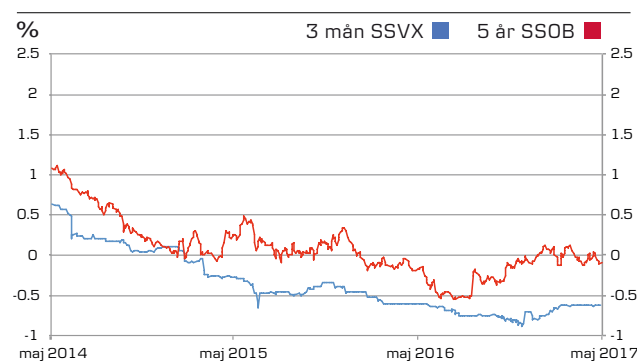
– Fantastiskt, eller hur? Vad kan gå fel?
En hel del tyvärr.

Till att börja med vet vi fortfarande inte om förslagen kommer att bli verklighet. Med tanke på hur svagt stöd Trump har fått i frågor där det heterogena republikanska tidigare har haft en enad front, upphävandet av "Obamacare" till exempel, förefaller utsikterna för en större ofinansierad skattereform mycket små. Och är den finansierad är frågan hur mycket stimulans det verkligen blir.

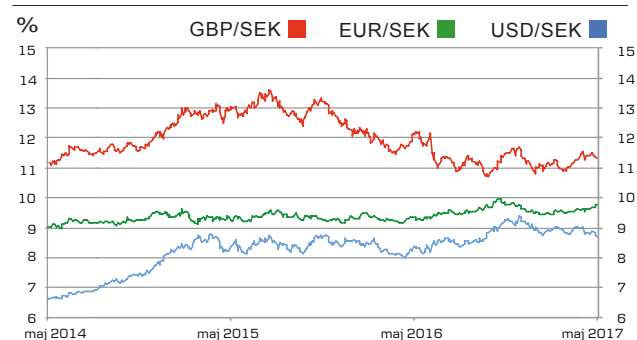
Det står, kort sagt, och väger i världsekonomin igen. De positiva nyheterna är att vi äntligen ser vissa tecken till ljusning för svensk exportindustri, vilket många hoppas på. Vi på Danske Bank är emellertid rädda för att det bara är en ny falsk gryning och att utsikterna för "Trumpnomics" att lyckas är mycket små.

En fortsatt svag inflation ligger som en våt filt över räntemarknaden och vi är tveksamma till om det finns så mycket utrymme för högre räntor härifrån och framåt. Kortsiktigt tror vi att kronan har mest förstärkningspotential mot EUR, men på längre sikt torde kronan kunna förstärkas mot alla större valutor. På ett års sikt räknar vi med att kronan stå kring 9.30 mot EUR, 8.02 mot USD och 11.21 mot GBP.

Figur 13. Ränta

Figur 14. Valuta

Källa ränta och valuta graf: Danske Bank

Johan Freij
Affärsområdeschef
Skog och Lantbruk
Danske Bank i Sverige
Ansvarig utgivare
Telefon 0752-48 12 61

Jag tar gärna emot synpunkter och idéer från dig som läsare.
Skicka dem till:
johan.freij@danskebank.se